

HION
HETER
JUNE

Susanne Bonja

Kalmar konstmuseum

11.6 – 18.9 2022

June
2021, akril

Blush
2019, akrýl

Vi lever så många liv inuti våra liv, mindre liv med människor som kommer och går, vänner som försvinner, barn som växer upp, och jag förstår aldrig vilket av mina liv som är själva ramen. (---) Kanske är det så helheten kan berättas, med människor som utan rang vandrar in och ut genom mitt ansikte. Ingen "början" och inget "slut", ingen särskild kronologi, bara ögonblicken och det som uppstår där.

Dagdröm 33
2022
Tusch

la Genberg, ur *Detaljerna*, 2022

Dagdröm 32
2022
Tusch och
vinylfärg

Denier
2022
Akryl

HON HETER JUNE

Susanne Bonja

I *Hon heter June* ger Susanne Bonja plats för sitt alter ego. Det handlar om iscensättningar via måleri och teckningar. Sedan hennes senaste utställning 2019 på Galleri Konstepidemin i Göteborg har arbetet fortsatt och personen i målningarna har fått ett namn. June har tagit kontroll över rummet, hon står stadigt och har tagit ut riktningen. Fortsatt att söka svar. Men ömsom även med en påminnelse om att tillvaron är viktlös, osäker och när som helst kan laddas med bråddjup. I både de storskaliga, detaljrika målningarna och de mer avskalade teckningarna utforskar Susanne Bonja på så vis olika nyanser av tillstånd, stämningar och händelser. June får spela olika roller. En fiktiv person – en spegelbild. June hjälper till att formulera, hantera och ge form åt saker som har hänt. Susanne Bonja beskriver det själv som ett parallellt sätt att tänka. Delvis så växer målningarna fram. Måleriet får ta tid och hon söker länge efter rätt färgskala, perspektiv och stämning.

Vi lever ofta enligt olika kontrakt om vad som passar in i ett normalt samtal. Låt oss kalla det för vardagskontraktet, den linjära tiden och dess förprogrammerade klocka. Vi har dessutom ofta en tid att passa. Det som behöver bearbetas, undersökas, tas om hand, eller det som skaver pågår parallellt. Ibland behöver man fantisera och skarva ihop – där är konsten öppen. Det finns inte något krav på sanning. Konstverket blir till genom olika tolkningar. Bildkonsten och litteraturen skiljer sig åt, i hur den utförs och hur tanke materialiseras, men det finns gemensamma nämnare. Det handlar om att söka sig fram och arbeta med gestaltning. Sedan bestämma sig – nu är det klart. Men vägen fram är lång och omsorgen kring detaljerna är viktig.

Susanne Bonja väger detaljerna fram och tillbaka, likt ord. Hur varje detalj presenteras är av stor vikt. Ett föremål är konstant till sin fysiska massa, men beroende på var det är placerat, i vilket rum, ändras betydelsen eller riktningen av vart blicken söker sig. Stegar, lådor, klockor eller som i ett av de senaste verken *Three o'clock* en fågel som sitter i ett hörn. Andra detaljer kan vara stängda eller öppna skåpluckor. Föremål, attribut eller detaljer är besjälade med minnen och idéer om vad de har för betydelse. Det kan vara metaforer för tid, instängdhet eller undagömda familjeberättelser.

Men det som ger ett rum liv är kroppen. Hur rör kroppen sig? Hur faller eller står June i målningarna? Samtidigt går det också att förnimma

frånvaron/närvaron av en kropp. I teckningarna finns exempel på hur rumsliga interiörer kan ge känslan av mänskligt liv utan att en kropp är där. Det beror på att till exempel möbler står där, kodade av att någon suttit där eller rört sig i rummet. Detta skickliga sätt att gestalta påminner om hur konstnärerna Karin Mamma Andersson, Helene Billgren och Sara-Vide Ericson arbetar med ”sina” rum. De har, tillsammans med Susanne Bonja, en förmåga att med hjälp av små förskjutningar fånga spår av liv och händelser – att fånga närvaro så att berättelserna fortsätter i betraktarens egen fantasi.

Arbetsmetoder

Måleri är i grund och botten färg. Susanne Bonja använder noga utvalda nyanser för att skapa de stämningar hon är ute efter. Hon beskriver det själv som ett reglage, en stämningsskapare. Hon kan med hjälp av färgval förstärka eller tona ner det som händer i bilden. Det beror även på vilken kontrastverkan hon är ute efter och hon prövar nyanser och färger bredvid varandra. En metod är att laborera med platta monokroma färgytor tillsammans med tredimensionella objekt som har flera nyanser. Det kan skapa djupverkan och hjälper till att urskilja fler lager i bilden. Hennes färgskala har förändrats över tid och idag dras hon mer åt varmare och lite klarare färger. Hon beskriver hur till exempel ett gult fält i en bild nästan är som en lampa, som gör att andra färger tänds och i bästa fall, när allting stämmer, samspelar med helheten.

En viktig del i den konstnärliga processen är skissen. Det handlar om att pröva sig fram och snabbt få syn på en idé. För Susanne Bonja har skissprocessen utvecklats och fördjupats ännu mer under de senaste åren. Hon beskriver själv att tuschteckningarna är en direkt länk mellan tanke och handling och en motvikt till måleriets långsamhet. Hon använder sig även av en annan typ av förarbete som kan liknas vid att utföra en performance. Med hjälp av kamera och självutlösare använder hon sig av sig själv för att iscensätta olika sammanhang. Dessa fotografier, ”kontaktkartor”, är i sig själva en skissmetod. Ibland tas något vidare till en skiss på papper, som i sin tur är ett test inför en målning. Fotograferandet fungerar även som en hjälp för att studera hur kroppen ser ut när den till exempel faller. Hon använder sig själv som råmaterial för att laborera med kompositioner.

Tuschteckningarna som visas i *Hon heter June* har alla fått en egen siffra. Bonja beskriver det som att siffror är en slags tankekonstruktion och en lek med antal. Siffror, liksom tid, kan vara att brottas med det linjära och det ojämna antalet. I sin egen värld,

skapar hon sin egen symbolik kring siffror, antal och dess betydelser för den linjära tiden. Det pågår ett existentiellt sökande som inte är svårt att identifiera sig med. Hur nå balans? Är det eftersträvanvärt? Kanske finns det ett meddelande i bilden? Det får betraktaren själv lista ut.

Förstärkt närvaro

Alla människor består av flera lager, en del lager är öppna och andra är stängda. Jag tänker att vi ofta är alldeles för besatta av kronologi, att hitta samband, och att det gör det svårare att handskas med stora känslor. Ibland för att svaren måste komma så snabbt. Det finns en stor otålighet i ”vår” tid. En otålighet som genomsyrar både det privata och offentliga samtalet. Konsten är bra på att släppa kronologin och på så vis ”bromsa” hastigheten. Konsten får oss att reflektera och ställa andra frågor.

Inför den här utställningen har jag besökt Susanne Bonjas ateljé flera gånger och vi har fört samtal om hennes process och konst. En sak jag kommit att tänka på är att det finns en förstärkt närvaro i hennes målningar och teckningar. Utan att säkert veta allt, förstår jag att någonting har hänt. Det är skickligt gestaltat. Exakt vad som har hänt är inte alltid intressant. Vem som har lämnat rummet, vad har sagts eller försvunnit. Förstärkt närvaro innebär en intensitet. Den är där. På ett liknande vis som en roman kan få mig att tänka nytt och sedan återvända till någon passage längre fram. För att det där och då behövs.

Det som är fint med en bred presentation av ett konstnärskap, möjligheten att få se många verk på en gång, är att det går att få syn på en sammanhållen berättelse, en handling. Och i Susanne Bonjas målningar, där June spelar huvudrollen, sker flera gånger olika vändningar. Jag upplever att det blir personligt men inte privat. Det blir som att läsa en hel roman. Men med den fina undertonen att June kommer fortsätta att agera. Berättelsen fortsätter ta form.

Förstärkt närvaro gör att konstverk stannar kvar i ens minne eller bildbank. Det där bankkontot som inte har något ekonomiskt värde, den andra banken. I bästa fall fylls man av en intensiv känsla av att tillvaron aldrig riktigt går att förstå sig på. Och det är okej. En förhöjd livskänsla som står över kronologin och är utan början och slut.

Sara Hemmingsson
curator

Dagdröm 1-44, tusch och vinylfärg

SUSANNE BONJA

Biografi

Susanne Bonja, född i Växjö 1966, bor och verkar i Kalmar. Hon arbetar ofta i stort format och iscensätter i sina motiv olika händelser där hon korsar fantasi, drömmar och fiktion med fragment från sitt eget liv. Hon är utbildad i Göteborg på Dömens konstskola, Hovedskous målarskola och HDK-Valand - Högskolan för konst och design.

Susanne Bonja är representerad med offentliga verk på bland annat Sahlgrenska Sjukhuset i Göteborg, Region Kalmar län och genom Statens Konstråd på Linnéuniversitetet i Kalmar.

Three o'clock, 2022, akrilj

